

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkr.gov.ua

Від _____ № _____

Рішення №_____ від_____ 2017 р.
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державною регуляторною службою України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянуто проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» (далі – проект постанови), а також документи, що додаються до проекту постанови, подані листом Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 15.08.2017 № 02-11674/261.

За результатами проведеного аналізу проекту постанови та відповідного аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про регуляторну політику)

встановлено:

проектом постанови пропонується внести зміни до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях (далі – проект Порядку), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444, виклавши його у наступній редакції.

Однак, проект регуляторного акта не може бути погоджений ДРС у представлений редакції з огляду на нижче зазначене.

Як вбачається із документів, доданих до проектів постанови, його розроблено на виконання вимог статей 39 та 40 Кодексу цивільного захисту України (далі – Кодекс захисту) з метою визначення механізму організації навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

Натомість, під час проведеної експертизи проекту Порядку було з'ясовано, що його окремі положення не узгоджуються із Кодексом захисту.

Так, абзацом першим пункту 16 проекту Порядку передбачається, що посадові особи підприємств, установ та організацій до початку виконання своїх обов'язків і періодично (один раз на три роки) зобов'язані проходити навчання та перевірку знань *відповідних нормативних актів* з питань пожежної безпеки.

Водночас, частиною п'ятою статті 40 Кодекса захисту визначено, що *посадові особи до початку виконання своїх обов'язків і періодично (один раз на три роки) проходять навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.*

Враховуючи зазначене, у абзаці першому пункту 16 проекту Порядку необхідно виключи з редакції слова *«відповідних нормативних актів»*.

У абзаці третьому пункту 16 проекту Порядку пропонується, що особи під час прийняття на роботу та працівники підприємств, установ і організацій проходять інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях *на основі вимог нормативно - правових актів у сфері цивільного захисту.*

Однак, частиною четвертою статті 40 Кодексу захисту визначено, що *особи під час прийняття на роботу та працівники щороку за місцем роботи проходять інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях.*

Підсумовуючи зазначене, у абзаці третьому пункту 16 проекту Порядку необхідно виключи з редакції слова: *«на основі вимог нормативно - правових актів у сфері цивільного захисту».*

У абзаці п'ятому пункту 16 проекту Порядку передбачається, що Порядок проведення навчань, інструктажів та перевірки знань з питань пожежної безпеки, їх види, затвердження таких програм, організацій та контролю їх виконання визначається МВС.

Проте, Кодексом захисту не передбачено затвердження Порядку проведення навчань, інструктажів та перевірки знань з питань пожежної безпеки, їх види, організації та контролю їх виконання.

Таким чином, абзац п'ятого пункту 16 потребує виключення з редакції проекту Порядку.

Враховуючи вищезазначене, а також з метою уникнення негативних наслідків у даній сфері, редакція проекту Порядку потребує доопрацювання з урахуванням наданих зауважень та приведення у відповідність до вимог Кодексу захисту.

Разом з тим, Служба звертає увагу розробника, що відповідно до частини другої статті 19 Конституції України, зазначено, що орган державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Дана норма, що відповідно до частини третьої статті 8 Конституції України є нормою прямої дії, була імплементована в статтю 3 Закону

України «Про центральні органи виконавчої влади», у якій зазначено, що організація, повноваження і порядок діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади визначаються Конституцією України, цим та іншими законами України.

Тобто, будь-які повноваження центрального органу виконавчої влади, а також способи їх реалізації мають бути визначені та закріплені на законодавчому рівні.

Окрім того, наданий розробником АРВ до проекту постанови не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (далі – Методика).

Відповідно до пункту 4 Методики при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються:

причини виникнення проблеми;

обґрунтування неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів;

суб'єкти, на яких проблема справляє негативний вплив.

Разом з цим, у розділі I АРВ «Визначення проблеми» проблему визначено на досить формальному рівні, зазначено, що основною метою змін є численні звернення суб'єктів господарювання щодо різночитання та невідповідності окремих положень Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 до вимог законодавства у сфері пожежної безпеки. Також, розробнику необхідно було описати детально переваги обраного механізму державного регулювання у сфері навчання населення діям при надзвичайних ситуаціях та змоделювати ситуацію, коли запропонований регуляторний акт стане чинний.

Більше того, у АРВ не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість.

Таким чином, зазначене, в свою чергу, не відповідає вимогам статті 4 Закону про регуляторну політику, зокрема, *принципу доцільності*, оскільки розробником не визначено та належним чином не обґрунтовано, перш за все, наявність *проблеми*, що потребує державного регулювання, та наскільки, за таких обставин, застосування запропонованого регулювання буде *ефективним* для її вирішення.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити *суб'єктам господарювання* для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта

має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто, необхідно встановити, яким чином будуть діяти норми проекту наказу, та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробником не оцінено, які організаційні заходи мають здійснити органи влади та суб'єкти господарювання для впровадження цього регуляторного акту після набрання ним чинності.

У розділі VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акту» розробником не враховано вимоги пункту 10 Методики.

Так, розробником не наведено додаткових показників результативності регуляторного акту, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акту.

Відповідно до пункту 10 Методики прогнозні значення показників результативності регуляторного акту встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;

кількість суб'єктів господарювання;

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання.

Окрім цього, відповідно до вимог Методики, необхідно навести не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акту, та які підлягають контролю (відстеження результативності).

Недотримання розробником вимог Закону про регуляторну політику та Методики в частині визначення показників результативності не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як це передбачено статтею 10 Закону про регуляторну політику.

Таким чином, за результатами розгляду положень проекту Порядку та АРВ, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики доцільноті, ефективності та збалансованості, визначених статтею 4 Закону про регуляторну політику, а також вимог статті 8 Закону про регуляторну політику у частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу регуляторного впливу, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Крім того, під час розробки проекту постанови розробником не дотримано вимог статті 5 Закону про регуляторну політику у частині недопущення прийняття регуляторних актів, які не узгоджуються з діючими регуляторними актами.

Ураховуючи викладене, керуючись частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державною регуляторною службою України

вирішено:

відмовити в погодженні проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

Голова Державної регуляторної служби України

Ксенія Ляпіна